

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnyje džěłał
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočl ty.

Z njebjes mana
Njeh čl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew čel.

Sserbske njedželiske lopjeno.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihcizisčezerni w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

Cantate.

Mat. 20, 18—20.

Tole słowo Bože nam praji:

**Kač kražnje tón Knjes kwoj sbóžnikowski skutk
na semi wobsanuj.**

1. Wón sjewi kwoju wschěhomóz.
2. Wón poruczi, rozspschěsčěracž jeho kralestwo.
3. Wón plubi, so chze stajnje blisko bječ.

1. Na horje sjewi so tón Knjes kwojim wuczobnikam. Jako jeho wobladachu, padnychu někotři pschěd nim dele. Někotři pak dwělowachu. Duž wupraji wón te słowa, kotrež wscho dwělowanje poraža: Ml je data wschitka móž w njebjěbach a na semi. Dženka jich wjele dwěluje, so je Khrystuž wěrny Bóh. Čłowiske dopokasma nicžo njerwuczinja. A temu Knjesej dyrbinj khwatač a jeho słowo kłyschecž: Ml je data wschitka móž. A wón je twój Sbóžnik, kotryž kme tak wo kěbi rěcžecž, twój dobry pastyr. Móž je jemu data, nř na wěstj čzaš, nř i nělajkim wobmjelowanjom: Wschitka móž, na pschězo. Wón ma sažo džěla na knježestwoje a kražnosćl Wótza. Jesuž Khrystuž knjezi jako kral w njebjěbach. Wón kam móže k Bohu prajicž: „ja chzu“, a na semi, hdyž wón praji, stanje so. „W njebjěbach a na semi“ to je nascha sbóžnosć; wón tón skutk, klž we wutrobach wěrjaznych sapocžnje, pschewjedže hacž do njebjěš, hdyž jeho skutk pschěd Bohom wěcžnje placzi. Luba wutroba, móžesč so

sastróžicž, so masch tajkeho móžneho pomocnika a knjesa? dyrbjeli so bojecž kšchěsčijanskeje zyrkwoje dla? Mni helste wrota njebudža ju pschewinyč. Bojisch so kwojeho žiwjenja? Budž wěstj, kaž Kětrej na morju, podawa wón tebi kwoju wschěhomóznu ruku. Bojisch so kmjercze? Wón je kmjerczi móž wsał. Jemu je tajka móž data, dokelž je kwoj nadawč na so wsał a dopjelnil, čłowjekow wot hrěcha wumóz a wokolo kěbie shromadžicž w kralestwoje Wótza.

2. Tajki Knjes ma móž, pschikasnju, porucžnosć wudacž: „Džicze a wucžče wschitkich pohanow a kšchězicze jich w mjenje Wótza a Sžyna a kwojateho Ducha.“ Mř i mjecžom, ale se słowom hnady, i ewangelijom mēra dyrbja wuczahnyč. W jeho mjenje dyrbja wabicž: Bójče kēm wschitzy, klž wy spróžni a wobcžezeni seče. Japoschtoli kē po tej pschikasnji činili, a ta pschikasnja dženkā hřschče placzi: „Džicze!“ Słowo a kšchězeniza staj taj křědkaj teho Knjesa. Bože kralestwo njedyrbi jenož twarjene bječ na naschu wēru, ale tež na tón skutk, klž Bóh nad nami skutkuje we kwojatej kšchězenizy. Wot spocžatka kwojeho žiwjenja stejisch pod kšchěženstěj hnadu. To dyrbi tebi móžny troscht bječ: ja kēm kšchěženy na mjeno trojenicžkeho Boha. Dokelž kē kšchěženy, masch tež porucžnosć, Božu wolu čžinicž. Ta porucžnosć je tež twojā, mišioniski skutk dokonjecž. Nawukl jón lubowacž. Bječ i wutrobu džěl na rozsčěrjenju Božeho kralestwa, a ty žohnowanje we kwojej wutrobje sacžujesč. A tajka poskuschnosć tež kwoju mřdu namaka.

3. „Glej, ja bym pola naš vschitke dny hacz do skónčzenja śwěta.“ Niz jeno kral mozy a krafnoscze wón je, ale tež dobry pastyr, śwěrnny wodźet, pscheczelnny troschtar. Jako tajki chze wón pola naš bycz vschitke dny. Tudy na śwěcze njeje bėdzenja kónz. Wulka je mōz njewěry. To chze wutrobitošč spadnyč, hdyž Bože kralestwo po sđaczu do přědka njekroči. Wjele nusy a hubjenstwa je wschudže. Wschudžom šu sprōzni a wobczězeni. Budźcže stroschtai! Wón praji: „Ja bym pola naš.“ W tym mamy najwjětsche zohnowanje. Sčto chze wuczobnit Jesušowy šebi wjazny žadacz, khiba šwojeho Šbōžnika šameho? A wón tu je, hdyž jeho tež njewidžimy, hdyž čžemne mrōczalki pohladanje šaczmija. W nusy šebi myšlimy, šo šmy wot Boha wopusčězeni, a runje tehdom je wón najbližichi. Hdyž je něščto, na čžimž je wěščze pošnacž, šo tón Knješ tu je, dha je to jeho šchiž. Jesuš a šchiž šluščataj hromadže. Wjes šchiža njemōžemy tudy žaneho Jesuša mēč. Sčtož chze jeho bycz, nješe jeho šnamjo. Derje nam, šo mōžemy šobudžělaczerjo bycz ša jeho kralestwo. Šnadne šwětlo jeho woblicza šwěczi šo do wschěch, tež do najmjeńšich prōzowanjow ša jeho kralestwo a čžini je wulke a krafně. Wschetož jemu je data wschitka mōz w njebješach a na šemi, a wón je pola naš vschitke dny hacz do skónčzenja śwěta. Šamjen.

Čwařny Bože kralestwo!

O wschěhomōžny Šbōžniko,
Ša š wyškosčzi hladam
A šebi tvoje kralestwo
Tu š žylej dušču žadam —
To kralestwo, kiž na šemi,
Ty, Jesu, něhdy šakoži
Wšchěm čžlowškim duščam š šbožu.

Hdyž wono paš škut čžlowški njej,
Niz wot tuteho šwěta,
Dha šteji w mozy njebješkej
Tu jako Boža hěta;
Šu hela pschěmoz njemōže,
Ščtit jeiny Jesuš Šhryštus je
Šacz do skónčzenja čžaba.

Nječ, Knješ, tvoje kralestwo
Šso dale rošpschěčžera,
Daj, šo teže pschězo rjenišcho
W nim pobožnosč a wěra;
Šaj, nječ čži šlinczi na šwěcze
Čžescž, šhwalba po wschěm čžlowjěstwjě,
Čže kōždy kraj nječ šlawi.

Tež njepschěčželam žyřtwiny,
Kiž tvoje mjeno hanja
A še žiwjenjom bjesbōžnym
Čže pschězo š nowa ranja,
Čžyž džiwy hnady pošasacz,
Šim š wobroczenju dopomhacz,
Šo tebe š nami šhwal.

Wschěch wěryžych paš twōj Duch čžěi
A wušwjěčžuj jich wolu,
Šo šmēja w šwojej dušči mēr,
Do twōjich šasnjow šwolu;
Wšchěz hłubje nječ Duch šakoži
Šich w twōjej šwjatej wěrnosčzi,
Dha njejima jich čžemnosčž.

A tak we Božim kralestwjě
Wny š wěryžymi wěmy,
Šo tam we raju krafnoscze
Ščat woczakowacz šměmy,
Kiž Boža hnada wobleša
Tyč, kōšiz wěrya do Šhryšta,
Šso jeho šchiža džeržo.

K. A. Fiedleř.

Wostań pola mje!

Šbōj, Jesu, wostań pola mje!
Budž š hoščom w mojej wutrobje;
Čži lubosčž durje wotewrya
A wotpoczint w njej pošficža.

Wi šobu pschinyš, ščtož ty mašč,
Nječ mojej dušči š šbožu dašč
Mēr Boži, mišosčž njebještu,
Kiž doby wschěmu čžlowjěstwu.

Glej, mōj džen šo tež nashila
A nōz mi šwa čžemnita;
Duž budž mōj hošč, ja prošcu čže,
Ach, wostań š hnadu pola mje!

Budž moje šwětlo w čžemnosčzi,
Kiž wutrobu mi roššwětli
A roščžeri hřěchow čžmu,
Šo do njebja pucz njěšmylu.

A jima mje ras šmjercze nōz,
Dha pomhaj mi pschěš šwoju mōz
A daj, šo š twōjej šaškužbu
Ša potom šbōžnje domoj du!

K. A. Fiedleř.

Maršcha, pschirodna mačž.

Šiščěje jena wješna šawijna, špišana wot Wařka.

(I. Šotracžowanje.)

„To je tola hěška wěž, šmōšije!“ wōlašče š wulkej nashosčžu jemu napschěčžiwu. „Wostorženo, ščto dha dyrbi š teho nastacz? Ša mam ša to, namaj je šo najhōrje šěščto, ja šym žyle wo wscho pschišchoł; Wam šu tola š najmjeńšchemu hišččě kulki štejo wostake.“ — „Šaj, džakowano Bohu!“ rjetny Měrcžin wješele. — Šowak pohlada š špodžiwanjom na Měrcžinowe mērne, Bohu poddane woblicžo. „Nō, šmōšije, to dyrbju prajicž“, šawōka š hłowu wijo, „Wny šče mi prawy šlegmatikař, pschetož mje tola to hěške njewjedro do čžista čžiško njeje, ja mam škerje hišččě něščto pschišadžicž; ale tak š Wami budže, to njewěm.“ — „Ša tež niz!“ pošmja šo Měrcžin. „Do tak čžežkich wěžow šo tež njetykam.“ — Šaha to tak?“ praščěšče šo Šowak. — „Aj, dokelž budže to luby Bōh drje šěpje rošymicž. Wón je ščtitowar mojego žiwjenja, Wón tež mje njewopusčžzi.“ — „To dyrbju tola prajicž!“ rjetny Šowak š wospjetowanym hłowuwicžom. — „Šče Wny druheje myšle?“ praščěšče šo Měrcžin pošmewajo. „Wěšte je, šo jedny pschi tajkich myšlach tak lohko hłowu njěšhubi, a je šebi pōdla tež čžežke brēmjo š wutrobny walik. Hdyž šo jedny we wutrobje prawje šmērjuje, pschindže hišččě najškerje na myšlicžku, ščto š Božej pomozu dale šapočžecž.“ — Šowak budžišče jemu rad wotmolwil, kaž jeho njewěra jeho wučžěšče, jako na pschiklad: Aj, tak mōže šo luby Bōh wo kōžde polo we wschěch wšach štaracz? a ščto pomha potom jeho pomoz? Ščtož je š dešččom šapadane, je šapadane! Ale jemu bē hařba, wobohemu štaremu mužej, kiž bē tak wjele šhubik, hišččě jeho jenicžki troscht rubicž; a wysče teho bē něščto w Měrcžinowym waschnju, ščtož jemu

węste strachowanie nacżini, kotreż febi ham prawje wułożicź nje-móżeſche. Wón rjekny ſ hordym pohladom: „Nó, kóždy ma ſwoje waſchnicżto; ja piſcheju, ſo by ſo Wam derje ſchło.“ — S tymi ſłowami kroczeſche po bróſdże dale, a Mierczin ſo na dompućz poda.

Mjes tym bę Wórta domach we wulkim njeměrje, a jako tónle njeměr wjazny ſnjesćz njemóžeſche, dżęſche bratrej napscheczıwo, ſo by ſhonika, ſchto je njewjedro nacżiniko. Safo bę Wórta dom wopuscheczıła, a Lejna zyle ſama woſta, ſtupi ſaſo k malemu wofnjeschku, a hladeſche ſamyſklena wen. Na njewjedro wjazny njepomyſkli. Prjedny drje bę na njo myſkła, a czeczıne żakofczenje a nanowy ſrudny pohlad bęſchtej jej bliſko ſchlej, ale wona męje-ſche dobre doměrjenje, ſo ſnadż taſ ſlę njebudże, — każ młodoſćz wſchaf piſchezo wſchıtto kóżſcho woſmje a męni, hiżom radu wjedżecz. Lejna ſo ſtrowa czujeſche, nanej a czeczıe hiżom ſobu piſchepom-hacź. Mętk bęchu jejne myſkle obrta na wulkim burſkim tuble, jejna wutroba wiſaſche na Kofateż Mikławſchu, jenicżkim ſynu najbohateſcheho bura we wſny. Wona też wjedżeſche, ſo wón ju runje taſ lubowaſche, każ wona jeho; ale wonaj to hiſchcze taję-ſchtaj, dokelż ſwojeho ſboża hiſchcze węſtaj njebęſchtaj. Mikławſch bę ſyn bohateho tublerja a Lejna dżowka khudeho ſahrodnika, a niſhtó drje na to njemęſleſche, ſo budżetaj wobaj muž a żona, hacź wonaj ſamaj. Mikławſchowy nan bę hordy muž, a piſchi tym bu hiſchcze khętro wot ſwojeje drugeje żony, Mikławſchoweje piſchirodneje maczerje, wobfnjeżeny, kiż bę hiſchcze hordżiſcha hacź nan, a kiż zyle dom po ſwojeje hlwoje wjedżeſche. Ta bę dawno wotbudżıla, taſ ſ Mikławſchom budże, ſo dyrbeſche febi jenicżku dżowku holanſkeho wuja bracz a ſo taſ do drugeho tubła żenicź. Teho młoda piſchirodna ſotra paſ dyrbeſche na nanowym tuble ſawoſtaćz a febi ſyna maczerneje ſotry, Wobuſez Fryzu, bracz. Mikławſchowy nan, każ też czi druſny wobdżeleni ſtarſchi to wſchıtto ſa jara dobre ſpóſnachu. Wjietſchi dżel bohatey burow njepraſchjeju ſo, hdyż chzedża ſwoje dżęczi wożenicź, ſa hódnoſcżu cżlowjekom, a taſ ſo drje wutroby w hromadu namaſaju, woni praſchjeju ſo wjele należniſcho ſa hódnoſcżu tubłow, a taſ by ſamożenje k ſa-możenju ſo namaſało, hacźrunje jara huſto na piſchıtadach widża, ſo jeno njeſbožo ſ tajſch mandżelſtwow piſchińdże; haj, hacźrunje to ſami na febi ſhonja, dha tola na to njedżiwaju. Tu reka: „Sa ſa ſwoju dżowku żadny dwór we wſny njewēm, ja ſo dyrbjju dale wobhladowacź, męſto teho ſo ſwěrnny nan praji: Sa žaneho muža we wſny njewēm, kotremuż mohł ſbožo ſwojeje dżowki do-wěrıcź, kotryż by jej ſwěrnny wódżer był a ſa jeje cżaſne a wo-ſebje ſa jeje węcżne ſbožo ſwěru ſo ſtarak. Staraj Kofateż też piſchi ſaſtaranju ſwojeju dżęſczow męnjeschtaj: „Teno- ſo prawje w poſnym ſedżıtaj, dha ſo wſchıtto druge hiżom namaſa; a nje-budżiſchtaj drje njemało njemdrikoj, byſchtaj-li Mikławſchowe myſkle ſnaſoj.“

Mikławſch bęſche tule njedżelu popoſdnju pola dobrych piſcheczelow, hdzeż bę też Lejna ſ druhimi młodymi holzami piſchińcź chżyła. Piſchi tym njewjedrje pomękli Mikławſch prjedny na Mierczınowe, dnyli na ſwojeho nanowe polo; lędy bę nimo, dha hiżom won bęzeſche, a widżeſche to wopusczenje, prjedny hacź Mierczın won piſchińdże. Zyle naſtróżany piſchińdże dom, a jeho ſtarſchej njemóžeſchtaj jeho ſrudobu ſapſchıjećz, hdyż tola bęchu jich pola zyle njemobſchodżene woſtaſe. Mikławſch jeno piſchezo na żakofcź obrta pola Budnychez myſkleſche, a budżiſche wutrobnje rad pomhał. Safo ſo ſaſmęrnny, bęzeſche, ſo by ſ Lejnu po-ręczak, do maleje haſti, kotraż nimo Budnychez dwora do polow wjedżeſche. Lejna bę jeho ſ dwora wuſtupicź widżala, woczıni małe komorżyne wofno a poda jemu radoſtnje ruku. Mikławſch jej hnuty ruku kłóćzeſche a rjekny: „Leńka, njerudź ſo, ja Wam pomham.“ — „Je taſ ſlę?“ wopraſcha ſo Lejna. — „Ty jo hiſchcze njewęſch? Haj, ſlę je; ale ja Wam pomham.“ S tym

jej kóżanu móſchnicżku do ruki ſkłóćzi. „To baj nanej, ja to rady dam, ſawęſcze!“ piſchıtaji hiſchcze, a jeho wobliczo ſ wjeſelom ſo roſjaſni. — „A ty męniſch, ja mohła te pjenjeſy nanej dacź?“ rjekny Lejna naſtróżana. — Mikławſch ſpobjıwany na nju po-hladny. „Cżehudla dha niż?“ — „Dha dyrbjal ſo wón drje tola dżıwacź“, wotmolwi Lejna a bu woheńczerwjena. „Nę, to njeńdże; ja to niħdy njećzinju.“ — „Nó, derje, ja móžu jemu je ſam dacź“, rjekny Mikławſch trochu mjerſazy. — „Haj, cżıń to!“ rjekny Lejna troſchtowajo. „Hdyż jow po ſchcżężny k polu won dżęſch, ſetkaſch jeho ſ Wórtu. A wſmi też mój wutrobnny dżak, Mikławſcho“, cżiſchıno piſchıtaji, a poſkiczi jemu ruku. — Mikławſch jejnu ruku ſ wobemaj rukomaj dżerżęſche: „Sa Cze njeopuschcżu, Leńka, to mi węł!“ prajeſche, a wobroczi ſo ſ khwatkom wot njeje.

Leńka ſbożowna ſa ſwojim ſwěrnym Mikławſchom hladaſche, a do myſlow ponórejna lędy pytny, jako nan a Wórta do jſtwy ſtupiſchtaj. Nan bę cżıchi, Wórta paſ cżım ſręcżliwiſcha. Węſtoſcź njeſboża bę jej kóżſcho njeſcź, hacź njewęſtoſcź, a piſches wupraje-nje chżyſche febi wutrobu polóćicź. „To njeſbožo je tu, Leńka! ale ſ tym Rnjeſom chżemy jo ſnjesćz. Na Twój len pohladacź, je żakofcź. D ja wēm, ſchto to reka, hdyż druge holzy wjeſele tręja a wochluja a ſwoju radoſcź nad dżękom maju, a jedny dyrbi próſdnny piſchıhladowacź.“ — Leńny ſo ſylſy po liżomaj ronichu, ale ſamu febję troſchtowajo rjekny: „Mamoj tola hiſchcze wot lońſcheho lenu, cżeta; nimamoj nićzo druge cżinicź, dha ſ cżaſom pilnje piſchędżemaj a mamoj piſchıchodne nalęczo nad wulkim płat-blędżenjom naju wjekele.“ — „Haj, nęſchto wſchaf piſchezo je, ſchtoż móže jeneho ſwjekelecź“, rjekny Wórta, „jeno ſo ſo woczı woczınitej. Wulke ſbožo je, ſo ſmy telko bęrnow wu-ſadżeli, duż jęmy pilnje bęrnny a ſkót też. Schto ſ wboheho ſwěrjecza, ſ teho liſchafa budże, to njewēm. Wompa ani ſornjatka njeſynda. Ale też to ſo namaſa. Tola hiſchcze jene wjekele dyrbjju Czi ſobudżęlicź, piſchetož wono tola derje cżini, hdyż ſo dobrym cżlowjekam do wutroby pohladnje. Runje jako ſo ſ pola wrócćicź chżychmoy, piſchińdże namaj Kofateż Mikławſch napsche-cżıwo a chżyſche nanej ſto toleć dacź jako pożcżontu, każ prajeſche, a bę na nim widżecz, kaſ rady by je wotbył; ale Mierczın njecha-ſche, a męjeſche też prawo.“ — „Njechaſche?“ praſcheſche ſo Lejna zyle ſamylena. — „A, kaſ ſmędzeſche pjenjeſy bracz wot teho młodeho pachóła, taſ mjelczo ſtareju? Piſchetož teho dyrbeſche ſo Mikławſch wuſnacź, ſo taj nićzo wo tym njewęſtaj. Wón paſ męnjesche, ſo ſu jeho nalutowane pjenjeſy, a na Michala budże ſ poſnym lętami, teħdy doſtanje ſwoje zyle maczerne herbıtwo, a móže ſ nim ſapocżecz, ſchtoż chze. Tola Mierczın piſchi tym woſta, wón ſ nim njecha nićzo ſradżu cżinicź męcź. Ale ruku dobremu pachólej kłóćzeſche, a ſylſy jemu do woczow ſtupichu, jako praje-ſche: Wóh Cze ſwarnuj, Mikławſcho!“ — Leńny też ſylſy we wócżku ſtejachu. „To mje bóle ſwjekele, hacź mje naſche njeſbožo ſrudżı“, rjekny na to. — Wórta na nju ſ boka pohladny. Lejna paſ ſpęſchınje ſtrow wopuschczi, ſapoſdżenu wjeczer piſchıhotowacź.

Mierczın dżenſa k jedżı modlitwu nutriſcho ſpęwaſche hacź hdy prjedny; to bę jenicżke piſchemęjenje, kotreż bę na nim ſpóſnacź. Po wjeczeri wſa ſaſo ſwoju wulku bibliju do rukow, wſchıtzy tjo ſęhydachu ſo ſa blido a Mierczın cżıtaſche Mat. 6, 24—34, hdzeż wo lilijach na polu a wo ptacżkach pod njebjęſami ſteji, a hdzeż reka: „Pytajcze paſ najprjedny Boże kraleſtwo a jeho prawdoſcź; dha budże wam to wſchıtto piſchıdate.“ Wórta a Lejna nutrne piſchıpoſkuchowaſchtej, a jako ſo leħnyćz dżęchu, dyrbjjachu febi wſchıtzy wuſnacź, ſo žanu taſ piſchewulku ſtyſnoſcź njeſacżuja; haj frute, wjekele doměrjenje bę jich wutroby napjelniło. „Wono budże lępje hacź febi myſklımy“, rjekny Mierczın ſ jaſnym po-hladom, „ſpomńtej na mnje, ſo ſym to prajił.“ (Piſchıchodne dale.)

